

**Конспект за държавен изпит
по Обща икономическа теория
за специалност „Бизнес мениджмънт”**

1. Фундаментална икономическа теория

Обект и клонове на икономическата наука. Определение и функции на общата икономическа теория. Основни въпроси пред всяка икономика. *Препоръчителен литературен източник: 3 (7-35), 5 (5-46), 6 (17-30), 8, 9, 10 (7-23), 12 (5-23).*

2. Пазарен механизъм

Основни типове организация на икономиката. Същност и основни категории на пазара. Пазарно търсене. Пазарно предлагане. Пазарно равновесие. *Препоръчителен литературен източник: 3 (39-58), 5 (47-72), 8, 9.*

3. Обществен сектор и данъчна система

Същност и необходимост от обществения сектор. Сравнение между пазарния и обществения сектор. Необходимост от данъчна система. Същност на данъчната система. Ефективност и справедливост на данъчната система. *Препоръчителен литературен източник: 1 (154-179, 273-279), 3, 5 (73-89), 8, 9, 10 (209-237).*

4. Търсене и предлагане на индивидуалните пазари

Индивидуалните пазари и понятието еластичност. Еластичност на търсенето спрямо цената и дохода. Еластичност на предлагането спрямо цената. Кръстосана еластичност. Видове пазарно равновесие. *Препоръчителен литературен източник: 1 (21-29), 3 (59-85), 5 (90-108), 8, 9, 11, 12 (45-59).*

5. Потребителското търсене и потребителско поведение

Общи понятия, свързани с потребителското търсене. Обекти на избора и бюджетно ограничение. Вкусове на потребителя. Модел на избора. Ефект на заместването и ефект на дохода. *Препоръчителен литературен източник: 1 (48-65), 3 (87-107), 5 (109-121), 8, 9, 11, 12 (106-116).*

6. Организация, цели и поведение на фирмите

Фирмена организация. Видове фирми. Цели на фирмата. Печалба и нейното максимизиране. *Препоръчителен литературен източник: 1 (91-98), 3 (162-172), 5 (144-149), 8, 9, 11, 12 (129-136).*

7. Производствен процес

Фактори на производството и производствена функция. Производството в краткосрочен времеви план. Производството в дългосрочен времеви план. *Препоръчителен литературен източник: 1 (74-81), 3 (113-130), 5 (132-155), 8, 9, 11.*

8. Разходи на фирмата

Видове производствени разходи. Минимизиране на разходите в краткосрочен и дългосрочен времеви план. Връзка на разходите в краткосрочен и дългосрочен времеви план. Производството и разходите в дългосрочен времеви план. *Препоръчителен литературен източник: 1 (82-90), 3 (132-152), 5 (132-155), 8, 9, 11.*

9. Съвършената конкуренция и предлагането

Предлагане на фирмата при съвършена конкуренция в краткосрочен времеви план. Фирмено предлагане при съвършена конкуренция в дългосрочен времеви план. *Препоръчителен литературен източник: 1 (99-108), 3 (5-16), 5 (156-161), 8, 9, 11.*

10. Несъвършената конкуренция и предлагането

Същност и форми на несъвършената конкуренция. Монопол и олигопол. Монополно предлагане. Монополистическа конкуренция. Антимонополно законодателство. *(Препоръчителен литературен източник: 5 (162-178), 12 (203-240).*

11. Пазар на труда

Особености на ценообразуването на производствените фактори. Търсене на труд. Предлагане на труд. Трудовият пазар при съвършена конкуренция. Пазарът на труда при несъвършена конкуренция. *Препоръчителен литературен източник: 2 (172-173), 4 (531-567), 10, 12 (299-334).*

12. Пазар на капитала

Особености на ценообразуването на производствените фактори. Форми на съществуване на капитала. Търсене и предлагане на заеман капитал. Търсене и предлагане на инвестиции. Предприемаческа дейност и печалба. *Препоръчителен литературен източник: 2 (485-489), 4 (283-391), 6 (253-266), 10, 12 (344-354).*

13. Пазар на земята

Особености на ценообразуването на производствените фактори. Търсене на земя. Предлагане на земя. Пазар на земята и рента. Видове рента. *Препоръчителен литературен източник: 2 (489-496), 4, 10, 12 (342-344).*

14. Разпределение на доходите и богатството

Разпределителни и преразпределителни процеси. Същност на неравенството и проблемите, които поражда. Измерване на неравенството. Необходимост от социална политика и нейните елементи. *Препоръчителен литературен източник: 2 (305-318), 6(164-165) 10, 12 (371-392).*

15. Измерване на макроикономическата активност

Макроикономически кръгооборот. Брутен вътрешен продукт (БВП) - определение и подходи за измерване. Проблемите на БВП като измерител. Значение на БВП. Други индикатори на икономическата активност. *Препоръчителен литературен източник: 2, 4(33-123), 6(86-101), 10 (87-109), 12 (454-470), 13.*

16. Икономически растеж

Дефиниране на икономическия растеж. Видове икономически растеж. Измерване на икономическия растеж. Обяснения на икономическия растеж. Теории за икономическия растеж. *Препоръчителен литературен източник: 2 (556-561), 4 (867-944), 6 (86-101), 7(235-259), 10, 12 (666-686), 13.*

17. Стопански цикъл

Определение и история. Части и фази на цикъла. Хипотетичен и реален стопански цикъл. Видове цикли. Причини за цикличното развитие. *(Препоръчителен литературен източник: 2 (556-561), 4 (445-529), 6 (104-120), 10, 12, 13.*

18. Заетост и безработица

Основни понятия, свързани със заетостта. Пресмятане на безработните. Форми на безработицата. Естествено равнище (норма) на безработица. Концепцията за пълна заетост. *Препоръчителен литературен източник: 2 (746-756), 4 (531-567), 6 (106-113), 10, 12 (610-625), 13.*

19. Инфлация

Определение. Измерване на инфлацията. Последници от инфлацията. Причини за инфлацията. Инфлация и икономически растеж. Кривата на Филипс и нейната модификация. *Препоръчителен литературен източник: 2 (556-561), 4(568-605), 6 (113-119, 288-291), 10, 12 (627-647), 13.*

20. Макроикономическо равновесие

Съвкупно търсене и фактори, които го определят. Съвкупно предлагане- определение и видове. Фактори, определящи съвкупното предлагане. Макроикономическо равновесие. *Препоръчителен литературен източник: 2 (523-525), 4 (607-647), 6 (240-251), 10 (110-130), 12, 13.*

21. Кейнсианство и неоконсервативни възгледи

Възникване, обща характеристика и основан идея на кейнсианството. Принципни постановки на съвремените кейнсианци. Съвременни неоконсервативни възгледи. Монетаризъм – обща характеристика. Базисни постановки на монетаризма. Теория на предлагането – обща характеристика. *Препоръчителен литературен източник: 2 (591-619), 4 (648-667), 6 (141-159), 10, 12 (585-586), 13.*

22. Парична политика

Банкова система - обща характеристика. Роля и място на централната банка. Същност и функциониране на паричния пазар. Депозитна мултипликация. Монетарна политика - инструменти, механизъм на действие и видове. Паричен съвет - обща характеристика. *Препоръчителен литературен източник: 2 (670-678), 4 (671-709), 6 (222-233), 10 (209-237), 12 (492-505), 13.*

23. Фискална политика

Основни понятия, свързани с фискалната политика. Модели на обществените финанси - Фискалната политика и агрегатното търсене. Рестриктивна и експанзионистична фискална политика. Фискалната политика и агрегатното предлагане. Фискалната политика в нейната цялост. Ограничения пред фискалната политика. *(Препоръчителен литературен източник: 2, 4 (712-835), 6 (173-185), 10 (174-208), 12 (527-550), 13.*

24. Обща характеристика на външноикономическа политика.

Външнотърговски ограничения и външнотърговска политика – обща характеристика. Валутен пазар и валутна политика – обща характеристика. Международно движение на капитала – същност и форми. Същност и елементи на платежния баланс. Регулиране на платежния баланс. *Препоръчителен литературен източник: 2, 4, 6 (304-331), 7 (264-322), 10, 12 (687-702), 13, 14.*

25. Икономическа глобализация и регионализация

Центрове и периферия. Регионална икономическа интеграция определение и етапи. Европейска икономическа интеграция – възникване и постижения. Други интеграционни общности. *Препоръчителен литературен източник: 2 (663-666), 4, 6 (325-330), 7 (346-374), 10, 12, 13, 14.*

ЛИТЕРАТУРА

А. Основна

1. Антонова, Д. Икономика – тестове и отговори, учебник, РУ „А.Кънчев”, Примакс 2006, ISBN10: 954-9972-72-0, ISBN13: 978-954-9972-72-6, трето преработено и допълнено издание. (П/330.1/А75)
2. Беярова, К., Б.Велев, И. Пипев. Съвременни икономически теории. С., 2005. (П/330/Б32)
3. Георгиева, К. и др. Микроикономика, С., 1993. Част 1 (П/330.1/М54), част 2 (ЧЗ/330.1/М68)
4. Миркович., К. Макроикономика. С., 2001. (БЗ/330.1/М68)
5. Минчев, Д., Е. Трифонов, Л. Доганова, Икономика. Русе, 2006. (ЧЗ/330.1/М67)
6. Савов, С. и др. Макроикономика. С., 1999. (П/330.1/С13)
7. Савов, С. Икономика на прехода. С., 2001. (П/330.1/С13)
8. Спасов, Тр. и колектив. Икономикс – учебен речник: А-К. ИК „Люрен”, С., 1997 (СЗ/330.1/450)
9. Спасов, Тр. и колектив. Икономикс – учебен речник: Л-Я. ИК „Люрен”, С., 1997 (СЗ/330.1/450)

10. Статев, С., П. Илиев. Макроикономика. С., 2007. (ЧЗ/330.1/С72)
11. Трифонов, Е. Пазарът: микроикономически въпроси. Русе, 2003.
12. Фишер, С., Р. Дорнбуш и Р. Свалензи. Икономика. Основи на микро- и макроикономиката. Изд. „Отворено общество“, С., 1997. (ЧЗ/330.1/Ф59)
13. Acemoglu, D. Introduction to modern economic growth.
14. Samuelson Paul, W. Nordhaus. Economics. 18 th ed. , 2004.

Б. Допълнителна

1. Бакстър, Р., Г. Банък, Е. Дейвис. Световен речник по икономикс. Бургас, 1992.
2. Кейнс, Д.М. Обща теория на заетостта, лихвата и парите. С. 1993.
3. Кругман, П. Амбулантно благополучие. С. 1999.

Катедри: „Икономика”
„Мениджмънт и бизнес развитие”

Приет на Катедрен съвет с протокол № 6 от 17.01.2012 г.